

Finansinspektionens författningssamling

Utgivare: Gent Jansson, Finansinspektionen, Box 6750, 113 85 Stockholm.
Beställningsadress: Thomson Fakta AB, Box 6430, 113 82 Stockholm. Tel. 08-587 671 00, Fax 08-587 671 71.
Prenumerera också via e-post på www.fi.se
ISSN 1102-7460

FFFS 2006:2

Utkom från trycket
den 1 mars 2006

Föreskrifter om ändring i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2003:7) om information till livförsäkringstagare;

beslutade den 21 februari 2006.

Finansinspektionen föreskriver¹ med stöd av 49, 53, 56 och 57 §§ försäkringsrörelseförordningen (1982:790) i fråga om Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2003:7) om information till livförsäkringstagare

dels att 6, 8–11 och 13–14 §§ ska upphöra att gälla,
dels att rubriken till Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2003:7) om information till livförsäkringstagare, 1–5, 7, 12 och 15 §§ samt rubriken närmast före 15 § och bilagan till föreskrifterna ska ha följande lydelse,
dels att det i föreskrifterna ska införas en ny bilaga av följande lydelse.

Finansinspektionens föreskrifter om information som gäller livförsäkring och tjänstepension

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas av försäkringsbolag när de meddelar

1. livförsäkring, samt
2. sjuk- och olycksfallsförsäkring som är tillägg till livförsäkring.

Föreskrifterna ska också tillämpas av

1. understödsföreningar som driver verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring (tjänstepensionskassor),
2. pensionsstiftelser som avses i 9 a § lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. (tryggandelagen), samt
3. utländska tjänstepensionsinstitut som avses i 5 § 3 lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige.

För pensionsstiftelser som anges i 2 gäller *bilaga 2*, samt 3 och 12 §§ i tillämpliga delar.

Dessa föreskrifter gäller endast i tillämpliga delar för tjänstepensionsförsäkring, gruppförsäkring och kollektivavtalsgrundad försäkring.

¹ Jfr rådets direktiv 92/96/EEG av den 10 november 1992 om samordning av lagar och författningar som avser direkt livförsäkring och om ändring av direktiven 72/267/EEG, 90/619/EEG, tredje livförsäkringsdirektivet (EGT L 360, 9.12.1992, s. 11, Celex 392L0096) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/41/EG av den 3 juni 2003 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut (EGT L 235, 23.09.2003, s. 10, Celex 32003L0041).

2 § Föreskrifterna tillämpas på information som en försäkringsgivare ska lämna till dem som erbjuds att teckna försäkring och ersättningsberättigade

1. innan en försäkring meddelas,
2. när avtal har träffats,
3. under försäkringstid och utbetalningstid,
4. i samband med att en försäkring förnyas eller vid villkorsändring, och
5. om en försäkringstagare begär ändring av försäkringsavtal eller flyttning av sparande.

Föreskrifterna gäller även information om tjänstepension som ska lämnas till ersättningsberättigade och informationsberättigade.

Informationen ska lämnas till en försäkringstagare som är fysisk person om denne har sin vanliga vistelseort i Sverige när avtalet ingås. Om försäkringstagaren är juridisk person, ska informationen lämnas om driftstället som avtalet gäller för finns i Sverige när avtalet ingås.

Dessa föreskrifter omfattar även marknadsföring av försäkring i Sverige. I marknadsföringslagen (1994:450) finns därutöver bestämmelser som gäller för information i samband med sådan marknadsföring.

Grundläggande bestämmelser om information finns i försäkringsavtalslagen (2005:104). I 3 kap. 3–4 §§ distans- och hemförsäljningslagen (2005:59) finns ytterligare bestämmelser om information som rör distansavtal mellan en konsument och en näringsidkare. Bestämmelserna i lagen (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal, ska även beaktas i förekommande fall.

3 § I dessa föreskrifter avses med

anpassningstid: tidsperiod som får gå innan den kollektiva konsolideringsnivån ska vara återförd till den nivå som är tillåten enligt företagets policy för kollektiv konsolidering,

arvsvinst: värde som tillfaller övriga försäkringar när en försäkrad avlider och som fördelas med hänsyn till de försäkrades ålder samt försäkringarnas storlek och utformning,

bolagsordning: bolagsordning i ett försäkringsbolag och stadgar i en tjänstepensionskassa,

ersättningsberättigade: försäkringstagare, förmånstagare och andra än försäkringstagare vilkas rätt till ersättning har sin grund i avtalet,

flyttning av försäkringssparande: överföring av hela försäkringens värde direkt till en försäkring hos samma eller annan försäkringsgivare, med samma person som försäkrad,

försäkringsgivare: försäkringsbolag och tjänstepensionskassor,

garanterad återbäring: återbäring som garanteras i nominella eller reala belopp genom försäkringsavtal eller en ensidig utfästelse från försäkringsgivaren,

gruppvartal: avtal som dels sluts med ett försäkringsbolag för en bestämd grupp personer, dels anger villkor för avtal om gruppförsäkring,

gruppföreträdare: den som företräder gruppen och tar emot samt vidarebefordrar sådan information som avses i dessa föreskrifter,

gruppförsäkring: personförsäkring som dels meddelas enligt ett gruppavtal, dels gäller under förutsättning att den försäkrade eller någon annan med särskild anknytning till denne tillhör gruppen,

informationsberättigade: arbetstagare eller arbetstagares efterlevande vilkas pension tryggas av en pensionsstiftelse eller ett sådant utländskt tjänstepensionsinstitut som avses i 5 § 3 lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige,

kollektiv försäkring: gruppförsäkring eller kollektivavtalsgrundad försäkring,

kollektivavtalsgrundad försäkring: personförsäkring som

1. tecknas av arbetsgivare för att ge skydd åt anställda,
2. meddelas enligt ett i försäkringsvillkoren angivet kollektivavtal som slutits mellan en arbetsgivarorganisation eller en enskild arbetsgivare och en arbetstagarorganisation, och
3. tecknas hos ett försäkringsbolag eller en tjänstepensionskassa enligt kollektivavtalet.

konsolideringsfond: fond där livförsäkringsbolag som inte får dela ut vinst sätter av belopp som får användas till förlusttäckning eller för annat ändamål som följer av bestämmelser i bolagsordningen,

konsolideringsintervall: gränser inom vilka kollektiv konsolideringsnivå tillåts variera enligt policy för försäkringsbolag eller tjänstepensionskassa,

pensionsstiftelse: sådan pensionsstiftelse som avses i 9 a § tryggandelagen,

pensionstilläggsmetod: metod att beräkna pensionsavtals löpande värde genom att beakta periodiska beslut om ändring av pensionstillägg utöver garanterad pension,

preliminärt fördelad (allokerad) återbäring: på försäkringar eller till försäkringstagare fördelat överskott som utgör bolagets riskkapital och bestäms utifrån en beräkning av avtalets löpande värde med retrospektivreservmetod eller pensions-tilläggsmetod,

retrospektivreservmetod: metod att beräkna ett försäkringsavtals löpande värde genom att beakta vad som har skett sedan senaste beräkningstillfället, t.ex. inbetalningar, utbetalningar, avkastning, riskkostnad, arvsvinst och driftskostnader av olika slag, där beräkningarna bygger på faktisk erfarenhet, men kan innebära viss utjämning (till exempel av avkastning och riskkostnader),

tjänstepensionsförsäkring: sådan försäkring som avses i 1 kap. 3 a § försäkringsrörelselagen (1982:713),

villkorad återbäring: avtalad eller ensidigt utfäst återbäring som är villkorad av värdeförändringar och avkastning på tillgångar eller av ett visst försäkringstekniskt resultat som försäkringstagarna eller andra ersättningsberättigade står risken för,

återköp: utbetalning före den avtalade försäkringstidens slut till försäkringstagaren av belopp som motsvarar hela eller en del av försäkringens värde,

återköpsbelopp: belopp som beräknas enligt regler om återköp i försäkringsavtalet samt principer i gällande försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsunderlag, och

ändringsrätt: rättighet enligt avtalet för försäkringstagare att ändra försäkringen, t.ex. vid i förväg bestämda tidpunkter eller vid förändringar i familjesammansättningen.

4 § Informationen ska på ett klart och tydligt sätt ge en god genomlysning av försäkringens villkor och värdeutveckling. Den ska anpassas till försäkringens art och till den mottagare som informationen riktar sig till. Om informationen lämnas i villkoren ska den framgå tydligt.

5 § När det gäller att informera andra ersättningsberättigade än försäkringstagaren eller den som erbjuds att teckna försäkring, ska den information som mottagaren kan antas behöva lämnas i den utsträckning det är möjligt.

7 § Information om tjänstepensionsförsäkring och kollektiv personförsäkring får lämnas genom arbetsgivare. Om så sker, är det ändå försäkringsgivaren som ytterst ansvarar mot de ersättningsberättigade för att arbetsgivaren lämnar informationen och att den utformas enligt dessa föreskrifter.

12 § Information från försäkringsbolag ska innehålla de uppgifter som framgår av *bilaga 1*.

Information från tjänstepensionskassor ska i tillämpliga delar också utformas i enlighet med *bilaga 1*. Pensionsstiftelser som avses i 9 a § tryggandelagen ska dock utforma informationen enligt *bilaga 2*.

Information om möjligheter till överprövning

15 § I samband med att försäkringsgivaren informerar försäkringstagaren om att det är möjligt att få dess beslut prövade i annan instans i enlighet med 10 kap. 8 § försäkringsavtalslagen (2005:104), ska information även lämnas om att en eventuell rättsskyddsförsäkring hos en försäkringsgivare i samma concern kan komma att gälla också vid en tvist med den förstnämnda försäkringsgivaren.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 mars 2006.

INGRID BONDE

Björn Palmgren

*Bilaga 1***Information till försäkringstagare och ersättningsberättigade****A. Information innan försäkring meddelas eller försäkringssparande flyttas**

Innan en försäkring meddelas ska försäkringsgivaren lämna följande information.

Försäkringsgivaren

Följande uppgifter ska lämnas om försäkringsgivaren:

1. Försäkringsgivarens namn och juridiska associationsform ska anges.

Om försäkringen marknadsförs eller förmedlas av någon annan än försäkringsgivaren, ska försäkringsgivaren, så långt det är möjligt, se till att information lämnas om vem som är försäkringsgivare. Denna information ska formuleras tydligt och placeras på en framträdande plats.

2. Huvudkontorets fullständiga adress ska anges och i tillämpliga fall den fullständiga adressen till den agentur eller den filial som meddelar försäkringen.

Försäkringsavtalet

Följande uppgifter ska lämnas om försäkringsavtalet:

3. Försäkringsskyddets omfattning ska anges samt de förmåner och ändringsrätter som följer av avtalet. Begränsningar av försäkringsskyddet ska tydligt framgå.

4. Den bundenhet ska anges som för försäkringstagaren kan följa av försäkringsavtalet.

Information lämnas om i vilken mån försäkringen kan återköpas respektive försäkringssparandet flyttas eller inte. Om sådan möjlighet finns ska information lämnas om villkoren för detta.

Information enligt 18 ska i tillämpliga delar även lämnas vid information i samband med att försäkringen meddelas.

5. Om det kan inträffa att försäkringens värde reduceras väsentligt, eller sätts till noll, exempelvis vid dödsfall eller när försäkringstiden går ut.

6. Avtalets löptid ska anges.

Det ska klargöras om avtalet medger att försäkringstagaren får ändra utbetalningstidpunkt eller utbetalningstidens längd och storleken på de eventuella avgifter som kommer att tas ut vid sådana ändringar. Det ska framgå att uppgifterna avser aktuella avgifter och att storleken på dessa kan komma att ändras i framtiden.

Det ska framgå av informationen i vilka avseenden och under vilka förutsättningar villkoren i avtalet kan ändras av försäkringsgivaren under försäkringstiden. Detta gäller t.ex. för avgifter och kostnadsuttag. Det ska även framgå om avtalet löper på

bestämd tid för att därefter förnyas, samt om försäkringsgivaren vid den tidpunkt då avtalet löper ut har rätt att ändra i avtalet eller att inte förnya det.

7. Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringsavtalet enligt försäkringsavtalslagen (2005:104) ska anges.

Informationen ska innehålla uppgifter om dels de formella förutsättningarna för att uppsägningsrätten ska kunna göras gällande, dels hur försäkringstagaren ska gå till väga för att utnyttja uppsägningsrätten.

8. De följder ska anges som kan bli aktuella om försäkringstagaren lämnar felaktiga eller ofullständiga uppgifter eller inte betalar premie.

9. Om svensk lag inte gäller ska det lands lag anges som ska tillämpas på avtalet. Om parterna har frihet att välja lag ska den lag anges som försäkringsgivaren föreslår.

10. Huvuddragen av de skatteregler som gäller för aktuell försäkringstyp ska anges.

Premier

Följande uppgifter ska lämnas om premier:

11. De villkor som gäller för premiebetalning och premieberäkning ska anges.

Informationen ska ange principerna för beräkning av premier eller bestämmande av relationen mellan premier och förmåner och klargöra i vilken mån avtalet medger att premieberäkningen ändras under försäkringens löptid.

12. Principerna ska anges för hur försäkringsgivarens drifts- och riskkostnader ska täckas.

Om ett avtal till exempel belastas med anskaffningskostnader vid utökningspremier lämnas information om detta. Uppgifter lämnas om hur stor del av premien som belöper på huvudförmånen och i tillämpliga fall på tilläggsförmåner. Om förmånen inte påverkar beräkningen av premien lämnas information om att förmånen påverkar försäkringens värde, t.ex. genom att försäkringen inte deltar i arvsvinsten. Om uppgifterna bygger på antaganden vilket innebär att det verkliga kostnadsuttaget inte är känt ska detta framgå. Det ska även anges att ett ökat kostnadsuttag påverkar försäkringens värde.

Vidare ska det upplysas om huruvida beräkningen av premie innehåller ramar för uttag av drifts- och riskkostnader.

Disposition av överskott

I marknadsföring och all annan information som hänvisar till kundens andel i överskott och riktas till försäkringstagare eller till den som erbjuds att teckna försäkring, ska det tydligt klargöras vilka delar en sådan andel består av. Garanterad återbäring ska tydligt skiljas från villkorad återbäring samt andelar i överskott.

Följande uppgifter ska lämnas om disposition av överskott:

13. Regler för förlusttäckning ska anges samt, i förekommande fall, vinstutdelning som gäller hos försäkringsgivaren.

Information ska lämnas om försäkringsvilkorens och bolagsordningens bestämmelser om försäkringstagarens och andra ersättningsberättigades rätt till överskott och i vilken utsträckning överskottet får användas till förlusttäckning. Det ska klart framgå i vilken mån stämman kan besluta om fördelningen av överskottet och att bolagsordningen kan ändras i framtiden när det gäller rätten till överskott.

Försäkringsbolag som inte får dela ut vinst samt tjänstepensionskassor ska lämna information om bolagsordningens bestämmelser om konsolideringsfondens användning.

14. Rätten till återbäring ska anges och i vilken utsträckning den är garanterad respektive villkorad samt innebörden av detta.

För villkorad återbäring ska information lämnas om vilka faktorer eller villkor som det framtida återbäringsbeloppet är beroende av. Vidare ska information lämnas om villkoren för fördelning av återbäring mellan de ersättningsberättigade. Information lämnas även om de principer som tillämpas för uppräknig av utfallande belopp genom återbäring under utbetalningstiden.

Om information lämnas för andel i överskott som inte utgör garanterad eller villkorad återbäring, ska det tydligt framgå att medlen utgör försäkringsgivarens riskkapital samt innebörden av detta.

Denna punkt gäller inte för livförsäkringar som endast gäller för dödsfall, och meddelas för en tid av längst fem år eller mot en premie som är beräknad och bestämd för längst fem år i sänder. Den gäller inte heller för fondförsäkring.

15. För försäkringsavtal med preliminärt fördelad (allokerad) återbäring gäller att försäkringsgivaren ska lämna information om sin policy för kollektiv konsolidering. Av informationen ska framgå försäkringsgivarens konsolideringsintervall, målnivå, om försäkringsgivaren fastställt en sådan, anpassningstid samt övriga uppgifter av betydelse.

16. För försäkringsavtal med preliminärt fördelad (allokerad) återbäring enligt retrospektivreservmetod gäller följande:

Försäkringsgivaren ska utifrån sin konsolideringspolicy beskriva sambandet mellan avläst konsolideringsnivå, bedömningar av framtida kapitalavkastning och bestämningen av återbäringsräntan och andra relevanta återbäringsparametrar. Vid denna beskrivning ska det beaktas hur anpassningstidens längd påverkar återbäringsräntan.

Försäkringsgivaren ska dessutom beskriva innebörden av att den kollektiva konsolideringsnivån ligger utanför försäkringsgivarens konsolideringsintervall.

Information ska lämnas om hur tillgångsslagens faktiska variation i tiden kan påverka konsolideringen och återbäringsräntan. Information ska också lämnas hur den kollektiva konsolideringens förändring kan påverka periodiska utbetalningar, såväl i höjande som sänkande riktning.

17. Principerna ska anges för bestämmande av försäkringens värde vid eventuell återköp eller flyttning av försäkringssparandet eller då försäkringen sätts ned till fribrev.

Information ska även lämnas om de villkor som reglerar hur försäkringens värde i övrigt kan disponeras.

Flyttning av försäkringssparande

Följande uppgifter ska lämnas vid flyttning av försäkringssparande:

18. När försäkringskapitalet flyttas från en försäkringsgivare, ska den försäkringsgivare *från* vilken flyttningen sker, lämna information om att det tidigare försäkringsavtalet upphör och att kapitalet placeras i en ny försäkring enligt nytt avtal.

I förekommande fall ska följande information lämnas av försäkringsgivaren:

- uppgifter om eventuell särskild återbäringsgrupp med anledning av att försäkringen getts flyttningsrätt,
- vilket värde som kommer att flyttas och de eventuella avdrag för kostnader och värdejusteringar som kommer att göras på befintligt försäkringsvärde,
- uppgifter om att utfäst försäkringsbelopp och det aktuella riskskydd inklusive premiebefrielseskydd som finns i gällande försäkringsavtal kan förändras,
- uppgifter om att vid fondförsäkring kan möjligheten att välja placering förändras eller helt upphöra,
- tidpunkt när försäkringsgivarens ansvar upphör, samt
- vad som i övrigt kan bedömas vara betydelsefull information.

19. När försäkringskapitalet flyttas från en försäkringsgivare, ska den försäkringsgivare *till* vilken flyttningen sker, i förekommande fall lämna följande information:

- Försäkringsgivaren ska beskriva klassificeringen av försäkringens värde och de konsekvenser detta kan få på förmånsrätten. Med klassificering menas uppdelning av värdet med avseende på i avtalet utfästa förmåner och olika former av återbärning. Om hela värdet anses som premie för en utfästelse, behövs ingen beskrivning.
- Vad som i övrigt kan bedömas vara betydelsefull information ska anges med särskilt avseende på flyttningen.
- All övrig tillämplig information ska anges som enligt dessa föreskrifter ska lämnas innan ett nytt försäkringsavtal ingås. Undantag får göras i de fall då flyttningen bestämts i samband med att avtalet tecknades med den överlåtande försäkringsgivaren.

Ekonomiska uppgifter om försäkringsgivaren

Följande ekonomiska uppgifter ska lämnas om försäkringsgivaren:

20. Översiktliga uppgifter ska anges om vilka långsiktiga placeringsmål försäkringsgivaren fastställt för samtliga tillgångar med särskild redovisning dels för de tillgångar som används för skuldtäckning för villkorad återbäring, garanterad återbäring och övriga försäkringsåtaganden, dels för preliminärt fördelad (allokerad) återbäring, med angivande av fördelning på

- a) aktier och andelar,
- b) fastigheter och lån mot säkerhet i fastighet,
- c) fastförräntade tillgångar, och
- d) övriga placeringar.

Uppgifter ska lämnas om i vilken utsträckning så kallad matchning mellan tillgångar och skulder tillämpas för säkerställande av åtaganden.

Uppgifter ska lämnas om hur ytterligare information kan erhållas om försäkringsgivarens totala kapitalplacering.

Denna punkt gäller inte för livförsäkringar som endast gäller för dödsfall och som meddelas för en tid av längst fem år eller mot en premie som är beräknad och bestämd för längst fem år i sänder. Det gäller inte heller för fondförsäkring.

21. Uppgifter ska anges om hur information kan erhållas om försäkringsgivarens ekonomiska ställning till exempel genom den senaste årsredovisningen.

Fondförsäkring

Följande uppgifter ska lämnas om fondförsäkring:

22. Den eller de värdepappersfonder eller de index ska anges till vilka förmånerna kan knytas.

23. Hur ett fondbyte går till ska anges och hur stora kostnader som därvid tas ut.

24. De avgifter som försäkringsgivaren tar för att täcka aktuella driftskostnader och skatt ska anges, med fördelning på

- a) avdrag från premien innan köp av andelar sker,
- b) eventuell skillnad i köp- och säljkurs för andelar, och
- c) avdrag från fond- eller andelsvärdet.

Information ska också lämnas om att ytterligare kostnadsuttag kan göras för fondbolagets eller motsvarande instituts förvaltning av fonden samt om storleken av dessa förvaltningskostnader. Detta gäller dock endast fonder som förvaltas av fondbolag som tillhör samma koncern som försäkringsgivaren samt andra fonder som försäkringsgivaren aktivt marknadsför.

25. Fondernas huvudsakliga placeringsinriktning ska anges.

Informationen ska lämnas om fonder som förvaltas av fondbolag i samma koncern som försäkringsgivaren, samt för andra fonder som försäkringsgivaren aktivt marknadsför.

Informationen ska innehålla en redogörelse för de olika slag av tillgångar som fonden ska innehålla, till exempel aktier, obligationer och likvida medel. Det ska framgå om fonden har en särskild placeringsinriktning med avseende på bransch, geografiskt område eller i något annat hänseende. Informationen kan lämnas genom att fondbolagets informationsbroschyr överlämnas.

Klagomålshantering

Följande uppgifter ska lämnas om klagomålshantering:

26. Information ska lämnas om hur klagomål och tvist handläggs när det gäller försäkringsavtalet.

Information ska lämnas om vilka rutiner försäkringsgivaren har när det gäller kontakter med kunder i klagomålsärenden enligt Finansinspektionens allmänna råd om klagomålshantering avseende finansiella tjänster till konsumenter. Information ska även lämnas om möjligheten att få ett beslut omprövat av försäkringsgivaren eller av en branschgemensam nämnd. Information ska vidare lämnas om möjligheten att få en tvist prövad av Allmänna reklamationsnämnden och av allmän domstol. Information ska också lämnas om möjligheten att få rådgivning på annat sätt, t.ex. genom Konsumenternas försäkringsbyrå.

B. Information under försäkringstiden men före utbetalning

Under försäkringsavtalets löptid fram till utbetalningen ska försäkringsgivaren lämna följande information.

Ändringar

Följande uppgifter ska lämnas om ändringar:

1. Varje ändring ska anges av försäkringsgivarens namn, associationsform, adress till huvudkontoret och, i tillämpliga fall, adressen till den agentur eller den filial som ingått avtalet.

2. Uppgifter ska anges som avses i A 1–26 och som är av väsentlig betydelse för avtalet och vilka berörs av en beslutad ändring av försäkringsvillkoren, i lagstiftning eller försäkringsgivarens policy avseende kollektiv konsolidering.

3. Avvikelse från befintlig policy avseende kollektiv konsolidering ska anges i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om svenska livförsäkringsbolags och tjänstepensionskassors kvartalsvisa rapporteringsskyldighet. Konsekvenser av avvikelsen och de åtgärder som försäkringsgivaren avser att vidta med anledning av denna ska också anges.

Med avvikelse avses att kollektiv konsolideringsnivå vid två på varandra följande kvartalsskiften ligger utanför konsolideringsintervall enligt försäkringsgivarens policy.

Årlig information

Försäkringsgivaren ska årligen lämna information om följande:

4. I den mån avtalet berörs av följande poster ska årliga uppgifter lämnas om

a) garanterad och villkorad återbäring, samt

b) utvecklingen av försäkringens värde under året (tillgodohavande eller pensionskapital, inklusive garanterad och villkorad återbäring).

I den mån värden gottskrivits försäkringen utöver vad som direkt följer av avtalet ska det klart framgå att gottskrivningen inte innebär något löfte om eventuella gottskrivningar i framtiden. Andel i konsolideringsfond är inte gottskriven såsom återbäring förrän beslut om detta fattats av stämman. Om information lämnas om sådan andel (preliminärt fördelad, allokerad, återbäring) som ännu inte har gottskrivits försäkringen, ska det tydligt framgå att medlen utgör försäkringsgivarens riskkapital samt innebörden av detta.

c) Eventuella ändringar ska anges avseende de principer som tillämpas för uppräknings av utfallande belopp genom återbäring under utbetalningstiden.

d) Hur stor ersättning som skulle ha utbetalats vid dödsfall per redovisat datum ska anges, inklusive återbäring i syfte att ge försäkringstagaren en möjlighet att överblicka sitt försäkringsskydd.

e) I förekommande fall, ska aktuell storlek anges av de kostnader som kommer belasta värdet vid eventuellt återköp eller flyttning av sparande.

f) Hur stor del av den, under året, inbetalade premien som avser tilläggsförmåner ska anges. Om det inte finns en identifierbar premie ska information lämnas om att förmånen påverkat försäkringens värde.

g) Uppgifter om storleken på de kostnader som har belastat försäkringen under den redovisade perioden ska anges. Härmed avses även sådana kostnader för vilka ett generellt avdrag gjorts från återbäringen. Därutöver, ska anges de övriga väsentliga orsakerna till förändringen av försäkringens värde, såsom:

- avkastning som gottskrivits eller tillgodoräknats försäkringen under året,
- skatt som belastat försäkringen under året,
- riskpremie, och
- arvsvinst.

h) I anslutning till påbörjande av periodisk utbetalning, ska försäkringsgivaren informera om möjligheten att ändra försäkringen i enlighet med A6.

i) Information ska lämnas om att försäkringen kan behöva ses över i vissa avseenden, exempelvis när det gäller förmånstagare och behovet av efterlevandeskydd.

C. Information under utbetalningstiden

Försäkringsgivaren ska lämna följande information under utbetalningstiden.

Ändringar

1. Uppgifter som avses i B1 ska anges.
2. Ändringar ska anges i försäkringsvillkor, lagstiftning eller försäkringsgivarens policy för kollektiv konsolidering, som kan anses vara av betydelse för den ersättningsberättigade att känna till.
3. Eventuella ändringar ska anges avseende de principer som tillämpas för uppräknig av utfallande belopp genom återbäring under utbetalningstiden.
4. Avvikelse från befintlig policy avseende kollektiv konsolidering ska anges i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om svenska livförsäkringsbolags och tjänstepensionskassors kvartalsvisa rapporteringsskyldighet. Konsekvenser av avvikelsen och de åtgärder som försäkringsgivaren avser att vidta med anledning av denna ska också anges.

Med avvikelse avses att kollektiv konsolideringsnivå vid två på varandra följande kvartalsskiften ligger utanför konsolideringsintervall enligt försäkringsgivarens policy.

Detta gäller endast för försäkringsavtal med preliminärt fördelad (allokerad) återbäring enligt retrospektivreservmetod.

5. Avvikelse från befintlig policy som avser kollektiv konsolidering ska anges i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om svenska livförsäkringsbolags och tjänstepensionskassors kvartalsvisa rapporteringsskyldighet. Konsekvenser av avvikelsen i fråga om påverkan av aktuell och framtida värdesäk-ring av de ersättningsberättigades pensionsutbetalningar ska också anges.

Detta gäller endast för försäkringsavtal med preliminärt fördelad (allokerad) återbäring enligt pensionstilläggsmetod.

Årlig information

Försäkringsgivaren ska årligen lämna information om följande.

6. Uppgifter ska lämnas om
  - a) aktuellt försäkringsbelopp,
  - b) den avkastning som gottskrivits eller tillgodoräknats försäkringen under året,
  - c) de kostnadsuttag som belastat försäkringen under året,
  - d) den skatt som belastat försäkringen under året, samt
  - e) i förekommande fall, uppgifter om att ersättningen kommer att upphöra inom de närmaste 12 månaderna.

D. Kompletterande information om tjänstepensionsförsäkring

Försäkringsgivare som driver verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring, ska iaktta följande när information lämnas till ersättningsberättigade.

1. Information om försäkringsgivaren

På begäran ska ersättningsberättigade få den senast upprättade årsredovisningen. Om försäkringsgivaren tryggar mer än en pensionsplan ska ersättningsberättigade få årsredovisningen för den pensionsplan de tillhör, om sådan information finns tillgänglig.

2. Uppgifter om pensionsplaner

Inom skäligen tid räknat från ändringsbeslut ska den information som behövs om ändringar av reglerna för en pensionsplan lämnas till de ersättningsberättigade som tillhör den.

Ersättningsberättigade ska få den information som behövs om dels de förmåner som de har rätt till, dels de utbetalningsalternativ som finns när pension eller andra förmåner ska börja betalas ut.

På begäran ska ersättningsberättigade få den information som behövs om

- a) hur pensionsförmånerna bestäms när full tjänstetid har intjänats vid förmånsbestämd pension,
- b) pensionsförmånernas storlek om anställningen upphör, och
- c) villkor för överföring av pensionsrättigheter om anställningen upphör.

3. Uppgifter om placeringsriktlinjerna

Om en ersättningsberättigad eller någon som företräder denne begär att få information om de placeringsriktlinjer som ska vara upprättade i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter om placeringsriktlinjer och konsekvensanalys för institut som bedriver verksamhet avseende tjänstepension, ska följande ingå i den information som försäkringsgivaren lämnar:

- a) en övergripande beskrivning av de tillgångar som avser tjänstepension,
- b) uppgift om avkastningsmål, och
- c) uppgift om risknivå i tillgångar och åtaganden som helhet.

*Bilaga 2***Pensionsstiftelsers information om tjänstepension**

Pensionsstiftelser som avses i 9 a § tryggandelagen samt utländska tjänstepensionsinstitut som avses i 5 § 3 lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, ska när de tillämpar 10 d § tryggandelagen, iakttä följande när det gäller information till arbetstagare eller arbetstagarers efterlevande vilkas pension tryggas av stiftelsen.

1. Information om stiftelsen och dess verksamhet

På begäran ska informationsberättigade få den senast upprättade årsredovisningen. Om pensionsstiftelsen eller det utländska tjänstepensionsinstitutet tryggar mer än en pensionsplan, ska de informationsberättigade få årsredovisningen för den pensionsplan som de tillhör, om sådan information finns tillgänglig.

2. Uppgifter om placeringsriktlinjerna

Om en informationsberättigad eller någon som företräder denne begär att få information om de placeringsriktlinjer som ska vara upprättade i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter om placeringsriktlinjer och konsekvensanalys för institut som bedriver verksamhet avseende tjänstepension, ska följande ingå:

- a) en övergripande beskrivning av de tillgångar som avser tjänstepension, och
- b) uppgift om avkastningsmål.

3. Klagomål på information

För att ta hand om klagomål som informationsberättigade kan ha på mottagen information, ska pensionsstiftelsen eller det utländska tjänstepensionsinstitutet ha den beredskap som behövs för att lämna svar, eller kunna hänvisa till någon som kan lämna svar.